ISSN 0132-4462.

1994

перець

№6

Мал. В. СОЛОНЬКА

ФРАЗИ

✻ Істина в вині: чим більше вина вип'єш, тим краще розумієш, що пити не можна.

✻ Нехай ми йшли не туди, проте яким темпом просувалися!

✻ Живемо смертю хоробрих.

✻ Щастя — це коли думаєш, що ти щасливий.

✻ Людина — це розумна помилка природи.

✻ Життя дається людині лише один раз, і то вона не знає, що з ним робити!

✻ Несвідомий — не хоче залишатися в дурнях!

✻ Чим людина дурніша, тим легше її переконати, що вона — геній.

Олександр ПЕРЛЮК.

НЕ ОПУСКАЙТЕ РУК! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ «ПЕРЕЦЬ»!

А мова у нас, любий читачу-друже, про те, од чого жодна жива душа, будучи при здоровому глузді, не візьметься одпихатися: мова про здоров'я, про те, як щонайдовше зберегти бадьорість духу й тіла.

Не збираємося у всезнайки пхатися, щоб од свого імені про такі поважні речі путню балачку вести,— послухаємо людей метикованих...

Іще задовго до наших днів один французький лікар сказав, що поява у місті одного клоуна значить для здоров'я його жителів більше, ніж мул, нав'ючений ліками.

А ось уже й із днів наших.

У своїй книзі іспанські лікарі, ендокринолог Франсіско Таскон і психіатр Хосе Мігель Лопес Ібор пишуть, що в житті є дві речі, яких не можна уникнути,— податки і старіння. Аби допомогти родові людському ту другу неприємність не такою нахрапистою зробити, вони й написали книжку «Мистецтво старіння». В ній, опираючись на лікарський досвід, доводять, що той, хто пускає цю справу на самопас, робить велику помилку, сам собі шкодить. Виявляється, що наші прудконогі роки якщо й не зовсім укоськати, то приборкати усе-таки може кожен. А найнадійніше путо для них — усмішка; вона — чудові ліки для людей. Головний висновок, до якого дійшли обидва лікарі — коли людина перестає усміхатися, вона починає старіти.

Що й казати, при теперішніх наших статках та порядках — багатьом не до сміху. То що ж, опускати руки? Ні, шановні,— гуртом, у супрязі, можемо зарадити отій напасті. Для цього вам треба тільки передплатити «Перець». Щоправда, ціна на нього із незалежних, як той казав, од нас причин підскочила: піврічна передплата — 66 тисяч карбованців. Але не лякайтеся тої цифіри: якщо на тверезу голову подумати, то це — лише кілограм вареної ковбаси. А «Перців» — аж дванадцять на півроку.

Отож не опускайте рук, а беріть ручку і виписуйте собі (бланк додається) рецепт — передплачуйте «Перець»!

Отже, шановні читачі,— оголошуємо передплату «Перця» на друге півріччя 1994 року. Передплатна квитанція — на 7-й сторінці.

«Перець» — у кожен дім! «Перець» — ваш добрий друг і надійний захисник! Читаючи «Перець», ви гарантовано забезпечуєте собі імунітет від песимізму, розпачу і смутку.

Малюнки С. ФЕДЬКА

Соло для концерну з трубою

Шановні друзі-читачі! Все важче і важче стає фейлетоністам дохідливо і зримо відтворювати на папері нашу розкошлачену і перекособочену дійсність. Звичними іронічними та саркастичними засобами вже не охопиш повною мірою всього розбудовно-перебудовного свинства. Доводиться шукати якісь інші прийоми, вдаватися до нетрадиційних методів псування настрою передплатникам. От і ми, приступивши до цього матеріалу, довго думали-гадали, аж поки одному з нас не стрельнуло в тім'ячко: музика! Музика і спів — ось те, що найвиразніше сформує уяву про життя і драматичну кончину об'єднання «Украгроспецпоставка»...

Отже — починаємо.

Увертюра, кантата, величальна. Звучить щось одне з них. Вступає двохсотголосий хор, який оспівує діяльність спеціалізованого виробничого об'єднання матеріально-технічного забезпечення «Украгроспецпоставка» у рамках концерну «Украгротехсервіс» — колишньої «Сільгосптехніки». А діяльність ця і справді гідна оспівування: «Спецпоставка» двадцять років забезпечувала кілька сот підприємств республіки усім необхідним для ремонту і повноцінної роботи величезного машинно-тракторного парку України. Забезпечувала, забезпечувала, за...

...аж поки у листопаді минулого року не вийшов на адміністративні підмостки Міністерства сільського господарства і продовольства В. І. Шустик — директор племзаводу «Бортничі», що в Бориспільському районі під Києвом.

Із тих підмостків виконав директор сольний номер, звернений персонально до міністра Ю. М. Карасика,— проспівав щось на зразок думи про те, що, за його спостереженнями з Бортничів, головне підприємство «Украгроспецпоставки», розташоване в столиці, ні біса путнього не робить, а тому він — директор Шустик — просить міністра Карасика передати йому — таки ж Шустику — усі будівлі, споруди, устаткування та інші матеріально-технічні цінності цього нездалого — з бортничівського ж погляду — підприємства для використання на благо племзаводу.

Судячи з усього, директорів солоспів припав міністрові до душі. Бо Ю. М. Карасик негайно перебаритонив Шустикову думу своїм підлеглим для реалізації. І вони б таки передали головне підприємство бортничівському солістові, неодмінно передали б. Якби...

...якби не зазвучав у цей час той же двохсотголосий хор — колективу спаскудженого головного підприємства об'єднання «Украгроспецпоставка». Він виконав бурхливу і гнівну ораторію, в якій затаврував ганьбою безсовісні наміри племзаводу, котрий не має ніякого відношення до «Спецпоставки», після чого ораторія плавно перейшла у замріяну мелодію романсу про приватизацію. Про ту приватизацію головного підприємства, яка б дала колективу змогу спокійно, самостійно і самофінансувально працювати в ім'я справжнього ринку і реформування сільгоспвиробництва — себто для розквіту всієї землеробської економіки.

Романс так сподобався його виконавцям, що вони досить оперативно перетворили мрію в дійсність. підготували необхідні документи щодо приватизації і на цілком законних підставах зареєструвалися як товариство покупців. І коли б їм ніхто не заважав, коли б поняття «ринок» і «реформи» у нашій, повторимо, розкошлаченій дійсності були не окозамилювальними хохмочками в устах хитромудрих політиканів,— то, може, і вдалось би «Спецпоставці» розпочати 1994 рік на засадах повної економічної незалежності. Одначе...

...сталося інакше. Оскільки непослух хористів дуже образив міністра Ю. М. Карасика. І, затуживши з цього приводу, він виконав центральну в усьому лицедійстві сольну партію — речитатив про ліквідацію виробничого об'єднання «Украгроспецпоставка». Речитатив колосально надихнув керівництво концерну «Украгротехсервіс», і голова його правління В. Ф. Бортник вивів у фінал усього цього діла... трубу. Та таку могутню, що вона оце зараз запросто розганяє своїми керівними гуками романтично настроєних сепаратистів-хорнистів із колишньої «Агроспецпоставки». Котрим нічого більше й не лишається...

...як виводити журливу елегію, зміст якої зводиться до того, а чи відбулося б усе згадане дійство, започатковане директором племзаводу «Бортничі», коли б саме у Бортничах не споруджувався скромненький двоповерховий котеджик для міністра Ю. М. Карасика...

О. ПОЛТАВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА,
музикознавці Перця.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Мал. В. АДАМОВИЧА

— Уявляєш — на смітнику знайшов!

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

perec-ua.
perec-ua.

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

Мал. С. ФЕДЬКА

Яків Олександрович набрав останню цифру й застиг.

— Грицю? — гукнув він через секунду в трубку. — Це Яків. Що робиш? Відпочивав? То добре. Двадцять п'ятого день мого народження. Не забув? Запрошую... Від щирого серця... Що т-ти кажеш? А ти постарайся... Постарайся, кажу! Хай підмінять. Без тебе, сам розумієш, не те свято... Ну, бувай.

Поклавши трубку, Яків Олександрович глянув на дружину.

— Підмінять? — запитала Ганна Василівна.

— Ти що, жартуєш?.. Та Кузякін і слухати його не буде. Стане він порушувати графік, як же!

— Кому тепер?

— Бойчуку,— Яків Олександрович знову зняв трубку. — Льоню, ти?.. Це Яків. Відпочиваєш? Ні? Це добре. Двадцять п'ятого — пам'ятаєш?.. Еге ж... День народження. Так. Запрошую. Від щирого серця... Що ти кажеш? Ай-яй-яй... А що, хіба, крім тебе, й послати нікого?.. Поговори, неодмінно поговори... Сам подумай, що за свято без тебе. Бувай.

— Поїде?

— А ти як думала?.. Крім нього, послати нікого. Обов'язково поїде,— відповів Яків Олександрович, набираючи черговий номер. — Степанидо Олексіївно? Здрастуйте.

Запрошення

ГУМОРЕСКА

Яків Олександрович турбує. Запрошую вас двадцять п'ятого до себе на день народження. Так... Від щирого серця... І дружина дуже рада буде... Що ви кажете?! І ніяк? А як відкласти? Ви так думаєте? Ну, все'дно, постарайтеся...

— Теж ні?

— Звичайно,— Яків Олександрович потер руки. — Не відкладуть же нараду. А вона там конче мусить бути... Дмитре Костянтиновичу? Це Яків Олександрович. Запрошую вас на двадцять п'яте... Від щирого серця... Пам'ятаєте? А хіба без вас не обійдуться? Зрозуміло. Але ви ж постарайтеся...

— Не відпустять?

— Ну що ти за людина? — кладучи трубку, обурено мовив Яків Олександрович. — Звичайно, ні. Кому ж бо ще подзвонити? Балабущі не варто — двадцять п'ятого він вільний. Зозулятенку тільки натякни, вмить прибіжить. Не буду. Петрові Гордійовичу? Він завтра їде у відрядження. Ні, не буду. А раптом до двадцять п'ятого повернеться?.. О! Семенисі подзвоню. Він завтоа до лікарні лягає.

— Костю?.. Привіт, це Яша. Двадцять п'ятого. День народження... Від щирого серця... Приходь! Що ти кажеш? І серйозно?.. Різати?.. А ти постарайся. Поговори, може, когось іншого спершу, а тебе вже потім... А-а-а, так так... Ну, гаразд, бувай.

Ігор ЛАГОЗА.

ЧИЯ НЕ БУДЕ? О'КЕЙ!

Одного недільного дня мене зовсім засмикали діти. Найменший син вимагав напустити у ванну води, щоб влаштувати там морські бої і, зрозуміло, потоп сусідам. Середульший висипав посеред кімнати три торбинки різнокольорових кубиків і попросив допомогти йому побудувати щось таке велике й високе, щоб його не змогла перестрибнути навіть відома на нашому поверсі болонка Жуля. А найстаршому потрібний був у моїй особі воротар для футбольного матчу «до перших десяти пропущених м'ячів».

Ясна річ, я не міг розірватися на три частини. А телевізор, який у таких випадках завжди виручав, був у стані, коли, як кажуть, звук є, «соображенія» — нема. І тоді я необережно запропонував:

— Хлопці, а чи не сходити нам у кіно?

Запропонував і аж сам жахнувся. Боже, це ж скільки часу я й сам не був у кінотеатрі?!

Пропозицію було прийнято одноголосно і навіть на «ура!»

За кілька хвилин ми вже прямували до найближчого кінотеатру. Зупинилися біля афіші.

— Так... За півгодини починається... «Маленький гігант великого сексу»,— прочитав найстарший.

Я глянув на найменшого, витер йому хустинкою носика і почухав потилицю.

— «Пристрасті за Анжелікою» — еротична комедія... Тільки для дорослих,— продовжував читати старший.

— Подивишся років через п'ять,— прокоментував я.

— «А спати з чужою дружиною добре?» — раптом обізвався середульший.

— Що?! — мов опечений, вигукнув я.

— Не гарячкуй, татку,— підтримав його старший. — Це так кінофільм називається. І взагалі... Читай сам, що там написано далі...

Далі була «Непристойна пропозиція» (США), «У ліжку з ворогом» (США), «Слівер» — еротична мелодрама...

«Невже,— подумалося,— в нашій країні таким чином вирішили боротися за збільшення дітонародження? Але ж чому тоді маємо зворотний результат?»

Та не сексом єдиним живе сьогодні кінопрокат.

«Народжений вбивати» (США),— читав я далі. — «Одного разу вкушений» (США), комедія з вампірами, «Скорпіон-громовержець» (США) — фільм жахів, «Вампір опівночі» (США), «Дрижаки в колінах» (США), «Прикуси кулю», «Незаконне вторгнення» (США) — зіграє рапсодію на ваших нервах...

— З мене досить! — вигукнув я. — Зіграло... І так нерви, наче коноплі. Не вистачає тільки дрижаків у колінах...

Діти здивовано подивилися на мене.

— А чи не замінити нам культпохід в кіно морозивом? — запропонував я.

Вони охоче погодилися. Тільки найменший, успішно впоравшись з пломбіром, запитав:

— А що, сьогодні ні лікаря Айболить, ні Карлсона дивитися не будемо?

— Не будемо. Бачиш, на дощ заходиться. І для Карлсона — нельотна погода! — збрехав я. — Пішли додому. Пограємося в цікаву національну гру.

— У «Панаса»? — запитав старший.

— В «Гуси-гуси...»? — глянув на мене середульший.

— Я знаю! Я знаю! — вигукнув найменший. — Будемо гратися в індійців! Я вождь — Соколине Око!

Невже і в цьому випадку вустами дитини глаголить істина? Невже ми й справді хочемо перетворити країну на ще один штат Колорадо? Адже, як стало мені відомо пізніше, сьогодні на 1000 зарубіжних кінофільмів українських демонструється тільки 4. Це усього-на-всього 0,4 проценти. Зате американських — аж 90 відсотків!

Це в той час, коли з усіх високих і низеньких трибун, відчайдушно гепаючи кулаками в груди, кричимо про національне відродження і розбудову держави.

90 відсотків американських фільмів!

Говоримо про українізацію, русифікацію і ніхто ніби й не помічає американізації. Тим більше, як стверджують фахівці, значна частина кінопродукції потрапляє на наші екрани незаконним шляхом. То що ж ми за держава, коли не хочемо захистити свою культуру і навстіж відкриваємо двері перед іноземним сміттям?! Фільми-жахи, круті тріллери пропагують насильство і розпусту, вбивають і так не міцні паростки національної самосвідомості.

Колись один мудрий чоловік сказав: «Якщо на небі загораються зорі, то це комусь потрібно...» Перефразовуючи ці слова, можна сказати: «Якщо гаснуть молоді зорі українського кіно, то це комусь теж потрібно...» Бо коли демонструвалися вітчизняні фільми, кінотеатри були порожні? Ні. Ще й черги стояли...

— Немає грошей на українське кіно! — розводять усі руками.

Але ж чому свого часу міністр культури Юрій Олененко підписав указ про відокремлення кінопрокату від кіновиробництва. Той кінопрокат, який, як кажуть, ніс золоті яйця. Кінопрокат міг би бути і сьогодні надійною фінансовою опорою українського кіно. І тоді б талановиті наші кіномитці, а таких, повірте, у нас багато, не заглядали у порожню державну кишеню.

А тим часом нашій країні, за певну фінансову підтримку, пропонують підписати угоду, яка називається ГАТТ. У ній зокрема йдеться і про те, що держава, яка підпише цю угоду, втрачає право фінансувати національну кінопродукцію.

І тоді, коли ми остаточно підніметемо руки і скажемо: «Кіна не буде!», хтось, задоволено потираючи руки, вигукне: «О'кей!»

М. ПРУДНИК.

Протокол

ГУМОРЕСКА

— То ви кажете,— діловито почав дільничний інспектор лейтенант міліції Бабяк,— порося у вас викрадено вчора?

— Учора, соколику, вчора,— схлипувала бабця Текля.

— І ніяких слідів? — допитливо та професійно строго глянув сучасний спадкоємець славних детективів.

— Ніяких, синочку. Ніяких. Було порося і — нема.

— Може, якісь речдоки?.. Тобто речові докази злодії полишили?

— Полишили. Поросятко забрали, а корито мені оставили.

— Та я не про те,— зауважив дільничний. — Може, якісь речі на місці злочину... Щоб розпочати пошуки.

— Наче ніяких,— розгубилась Текля. — Все зроблено чисто.

— Ну, то — як? Протокола будемо складати? — лейтенант Бабяк поклав перед собою на стола шкіряну сумку.

— Будемо,— погодилась бабця Текля. — Без поросятка мені ніяк не можна. Сама голодною смертю не помру — картопелька в мене своя. А от коли приїде син з онуками, то що я їм скажу? — Текля кінчиком хустини почала витирати сльози, що капали просто на долівку. — А воно в мене таке гарненьке було. Сто тисяч віддала. Самотньо якось одній. А воно й розмовляло зі мною. По-своєму.

— То о котрій годині, я вас перепрошую, було вкрадено порося? — нарешті поставив конкретне запитання дільничний інспектор.

Бабця Текля спочатку зашарілася, а тоді, по-сільському підв'язуючи білою хустинкою підборіддя, з грайливими бісиками в очах відповіла:

— Не можу вам точно сказати, сеньйоре. Але добре пам'ятаю — якраз «Марію» показували. Чула, як воно верещало.

— То чого ж ви не вийшли?! — не стримався Бабяк.

— Таке й скажете! — образилася Текля. — Коли показують «Марію», то худоба по всьому селу реве,— ще й зверхньо глянула на дільничного інспектора.

Володимир ЯКУБОВСЬКИЙ.

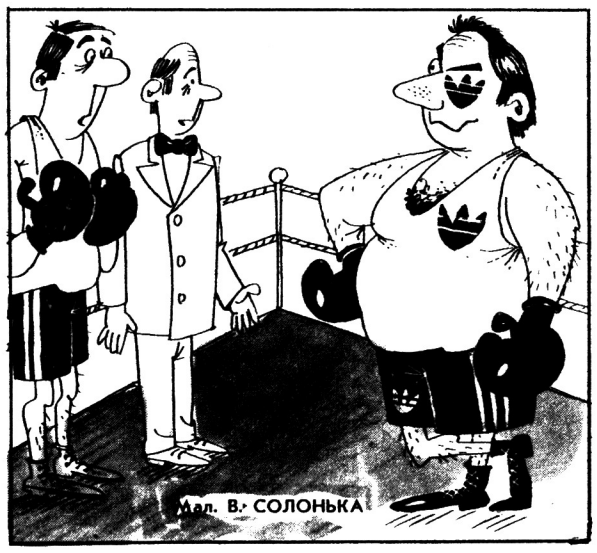

Мал. В. СОЛОНЬКА

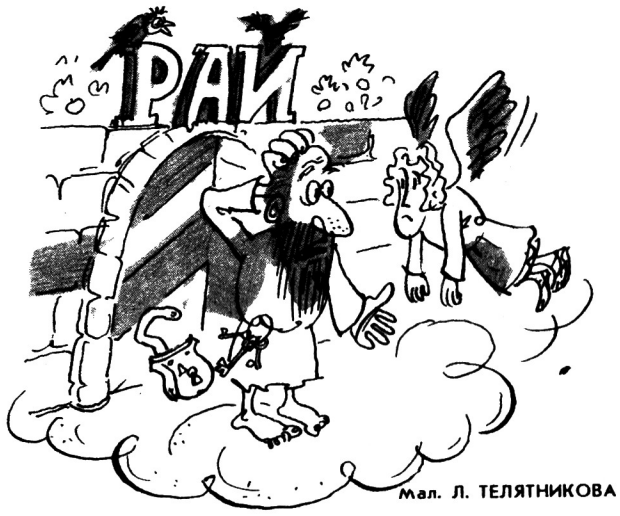

Мал. Л. ТЕЛЯТНИКОВА

— Зовсім рай спорожнів: усі подалися до пекла комерцією займатися...

НЕ ВРАХУВАЛИ

Стареньким людям справжня радість нині:
Великі пільги їм на Україні.
Якщо за віком ти пенсіонер,
Безплатно їдь автобусом тепер.
Діди й баби від того вельми раді.
Свої подяки шлють Верховній Раді.
Можливо, й більше всі вони б раділи,
Коли б іще й автобуси ходили.

Василь КРАВЧУК.

ПОМІЧНИКИ БАЙКА

Летять у поле Оводи.
Бджола питає: — Ви куди?
— Не закудикуй! — загули. —
Невже тобі не зрозуміло?
Жнива ж...
У полі є нам діло:
На поміч ждуть там Коні і Воли!

Петро ГРИШКО.

ВИСТАВКА-ЕКСПРЕС

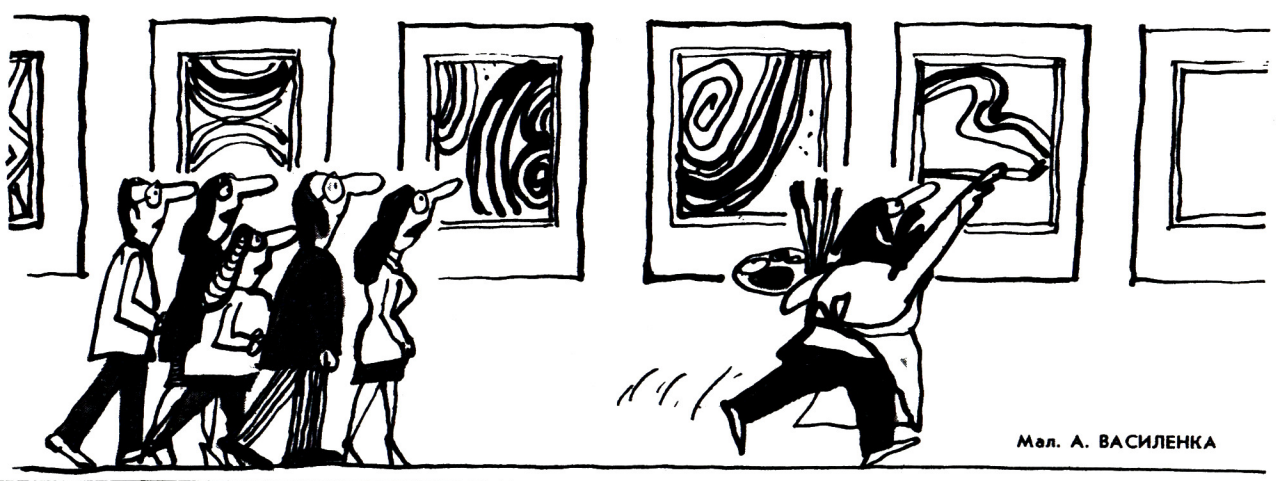

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

МИРОТВОРЧІ СИЛИ

В кутку подвір'я день при дні
До крові билися Півні.
Як не старались Кури їх мирить,
Та де — нічим не вговорить!
Отож Орла нарешті попросили:
— Пришли-но, царю,
миротворчі сили!
Доволі литися вже крові!
Нам треба миру і любові,
А не убивства і калік...
І цар прислав до них Шулік.
І — швидко втихомирилось
подвір'я!
Навкруг кістки лише та пір'я...
Пішли чутки в усі кінці:
— Шуліки мир боронять...
Молодці!

Петро ГРИШКО.

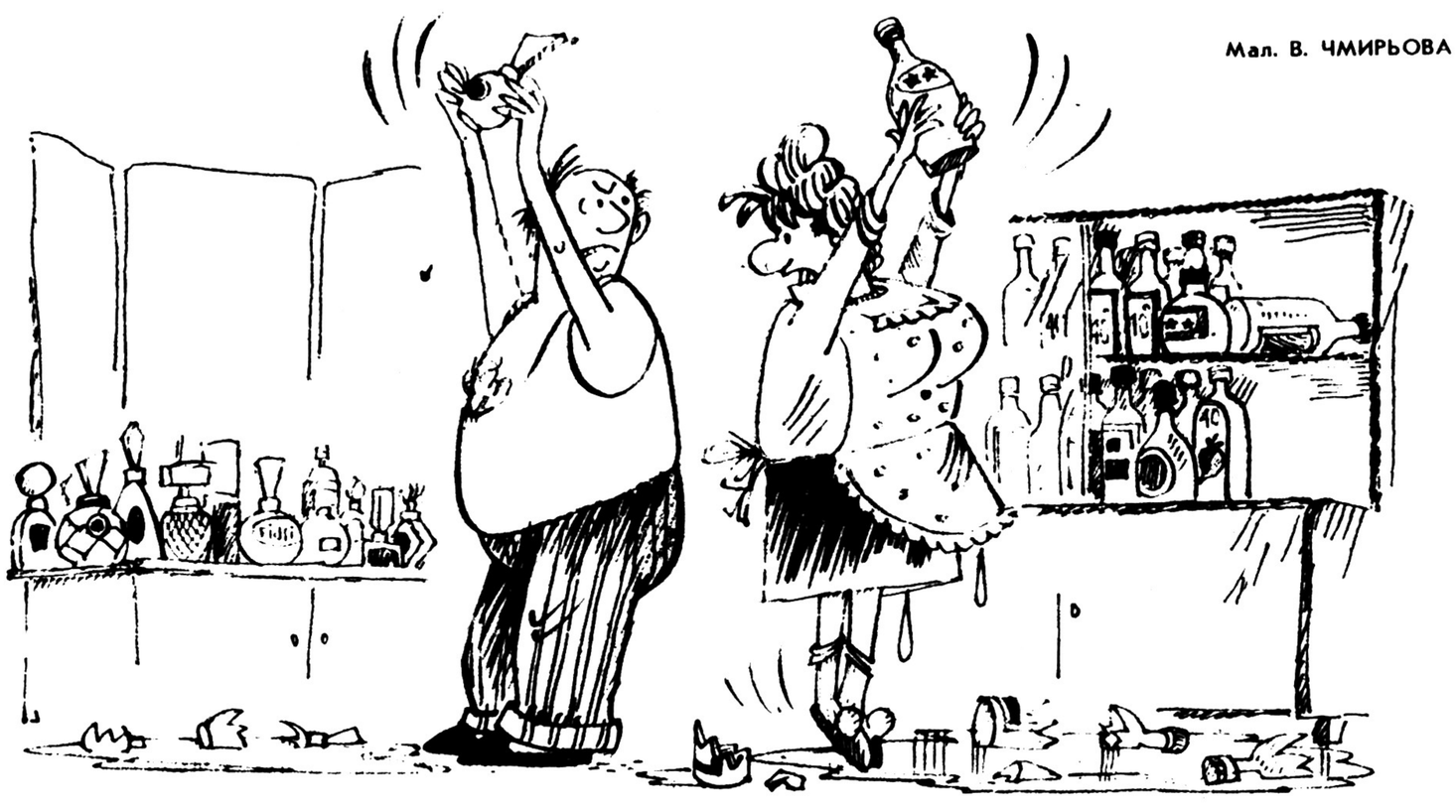

Мал. В. ЧМИРЬОВА

БОЖИСТА БАЗГРАНИНА або ДАВАЙТЕ НЕ ОБГОВОРЮВАТИСЯ!

ВСУПЕРЕЧ деяким — ну, дуже поінформованим!— джерелам, з українізацією України (та ще й, певна річ, суцільною! та ще й — гвалт — примусовою!) у нас помітних зрушень поки що не спостерігається. Легше, либонь, білого ведмедя навчити розмовляти по-папуаському, аніж переконати зденаціоналізованого Кешу з-під Жмеринки, який у слові «по-русски» робить п'ять помилок (пише: «па руські»), що його рідна мова — все-таки українська.

Ну, та з Кешею все ясно. Як і з тими войовничими крикунами, котрі, виїхавши колись із-під Воронежа чи з-під Бєлгорода, й досі, окрім «общепонятного», ні бельмеса не тямлять. І не хочуть тямити. Їм глибоко начхати, що великий російський письменник Лев Толстой в оригіналі читав Шевченків «Кобзар», співав українських пісень. І що, з іншого боку, хлопець зі Львівщини Омелян Прісцак, опинившись свого часу не з доброї волі у Сполучених Штатах, не став репетувати, щоб усі американці заради нього негайно перейшли на українську мову, а спокійно взяв та й вивчив англійську, а за нею, поступово — ще 50 мов. І став професором Гарвардського університету. І каже: начебто нічого, ця обставина аж ніяк не заважає йому жити, дихати, почуватися повноцінною людиною та ще й істинним українцем.

Отже, біда не в тому, хто які мови знає. А швидше у тім, що з умовами для вивчення тієї ж української у нас — дуже не дуже. Бракує підручників, посібників, словників. Полиці книгарень якоюсь мірою нагадують інтер'єри заштатних сільмагів післявоєнних років, де поряд з прілими цигарками й іржавими оселедцями стояли твори Панаса Мирного та Квітки-Основ'яненка... З тою, правда, різницею, що, замість дешевеньких цигарок з оселедцями, в сучасних книгарнях лежать «снікерси», «тампекси» й «адідаси», а замість української класики — «Секс для двох», «Любов у космосі», «Потвора приходить опівночі» й інші подібні духовні цінності.

З періодикою — та ж петрушка. Кіоски тріщать від похабнючих «Анекдотов», а українська преса, в кращому разі, соромливенько тулиться собі десь у куточку. Наше гласнолюбиве керівництво, потужно вітійствуючи перед усіма «мікрофонами» про розбудову української незалежної держави, дало широку можливість вітчизняній періодиці цілком незалежно конати від паперового й фінансового голоду. Знаменно, що в багатомільйонному Харкові — колишній українській столиці — на сьогоднішній день уціліла одна-однісінька україномовна газета!

Залишимо це на совісті наших законодавців та урядовців, разом з усією президентською раттю. Але є, є ще одна віддушина, є ще одне дзвінкоголосе незамулене джерело, до якого можна щодня припадати і пити уволю оту чисту, прозору, криничну воду рідного слова. Так би мовити, газета без дротів і без відстаней — радіо.

А до того ж іще й — телебачення. (Правда, останнє українські програми бере далеко не скрізь — технічних можливостей, кажуть, чортма!).

І все-таки, все-таки. Вмикаємо, чуємо:

— Шановний депутате, ви обговорилися... Ну, це ж буде дуже невдобно! Треба спочатку послати документ на обслідування. А взагалі, треба активніше приймати участь в обговоренні, то й питань не виникатиме.

Питання, а точніше, запитання, звичайно, виникають. Але що вдієш: наші депутати, як відомо,— народні, отож і розмовляють вони, як і переважно весь наш зінтернаціоналізовано-спролетаризований народ — суржиком. Але якби вони брали (а не приймали!) активнішу участь у розв'язанні мовної проблеми, піддавши її ретельному обстеженню (а не «обслідуванню»!), то вони все рідше й рідше б «обговорювалися», і нам з вами не було б за них так «невдобно»...

Ану ж перемкнемо програму! О, чується, щось про мову:

— **Словарний** запас нашої мови поповнився,— впевнено рече диктор, явно не зазирнувши перед цим у **словник.**

А ось — і вечірня казка для дітей. Автор — відомий український письменник і літературний критик. Йдеться про вітер і про билинку, яка вмовляє вітер повіяти.

— Добре,— каже той,— я повію, але на твою відповідальність.

Ій-бо, «невдобно» підказувати професійному літераторові, що віяти чи там дмухати на таке абстрактне поняття, як відповідальність, у творах для дітей не вельми доречно. А диктор тим часом веде далі:

— Сьогодні я вам відкрию невеличкого секрета... І коли ви проходитимете повз цього будинку, зупиніться...

Зупинилися. І подумали: ну, невже-таки личить нашому радіомовленню уподібнюватись героєві однієї з повістей Бабеля, з його крилатою фразою: «И пусть вас не волнуют этих глупостей»?..

А по радіо тим часом транслюють довге й нудне інтерв'ю. Вислухавши гостя студії, радіокоментатор підсумовує:

— Думки міністерства і колективу, як кажуть в таких випадках, співпали.

Але не уточнює, в яких саме випадках. Воно-то, звичайно, в багатьох випадках саме так і кажуть: і в трамваї, і на базарі, і в парламенті. Проте журналістам не завадило б замість мертвонароджених кальок «співпадати», «співпадіння» вживати корінне українське «збігатися», «збіг».

З іншого боку, потішно виходить і тоді, коли ми у своїх намаганнях висловитися якомога «українськіше», явно передаємо куті меду. Узявши до рук прекрасно видану в «Мистецтві» книжку Бенвенуто Челліні «Життєпис» у перекладі Анатолія Перепаді, на кожній сторінці спотикаєшся об незвичні слова і звороти на кшталт «оприскливий» (рідковживане у розмовній мові слово, що означає — нестриманий, їдкий, дошкульний), «цера» (діалектне — колір обличчя), «базгранина» (невміла писанина), «божистий», «гоститель» («я, як гоститель цих кебетливих і гречних людей...»), «неслушна (?) сварка», «перебрані люди» («останній день... на мене напав гурт людей, які, перебрані, зійшли з маврітанської фуети»), «жив з-панська», «мав мені за зле», «в одному містечкові» (місцевий відмінок сплутано з давальним) — і так далі, на всіх 250 сторінках. У післямові перекладач, щоправда, намагається пояснити читачеві, що «Життєпис» — це «пам'ятник флорентійця епохи Ренесансу, це породження красномовства талановитої, хоч і малограмотної людини» і що він, А. Перепадя, «дещо згладжуючи, все ж намагався відтворити «дикі» неправильності, передати аромат мови вулиці».

Ну, щодо «диких» неправильностей, то їх, як на мене, у перекладі аж задосить. Тільки от цікаво — на якій саме вулиці в Україні міг підслухати А. Перепадя отаку, скажімо, хитромудро закручену фразу:

«Що ж до літання, то оскільки Творець природи дарував мені тіло вельми звинне й схильне бігати і скакати куди більше за звикле, то, хитро послуговуючись руками, я візьмуся полетіти напевне»...

Відверто сказати, усі ми — від міністрів до трубочистів — сьогодні тільки-тільки починаємо по-справжньому долучатися до невичерпних багатств рідної мови. І дуже гарно було б, аби кожен з нас, перш аніж випустити слово у світ, відсівав як скам'янілі архаїзми й «дикі» неправильності, так і занесений з чужого поля бур'ян, який окремими громадянами сприймається за усталені мовні норми. А то дочекаємося, що приїде до нас який-небудь гість із Берега Слонової Кістки та й, звірившись зі словниками, почне виправляти наші мовні покручі типу «каплі», «у Київі», «суде матч суддя мирового класу», «воротар спасає команду», «арбітр призначив штрафного удару», «Михайленко наносить удар», «середній вік команди двадцять восім років», «ну, що футболісти Гамбурга вміють грати в футбол, можливо, казати і не слідувало б»...

Згодні на всі сто відсотків: не «слідувало б»! Себто, не варто, не треба, не слід. І взагалі, непотрібно, не варто, не слід і негоже виходити у відкритий ефір, не завдавши собі клопоту прослухати курс рідної мови хоча б у межах шкільної програми! Іноземці ж сміються...

Одне слово, якщо ми хочемо, щоб із нами рахувалися як із великою нацією і великою державою, то давайте перш за все гуртом подбаємо, аби ми не «рахували», як каже дехто в парламенті, а таки вважали себе українцями. І не тільки вважали, а й були ними!

В. БОЙКО.

НІХТО НЕ ВИНЕН

— Ну, чого це ти, Микито,
П'єш отак несамовито?
— З горя п'ю, бо є причина,
Бо щодня гризе дружина.
— Ой, гризу, що є, то є,—
Мовила жона Микити,—
Як же чорта не сварити,
Коли він щоденно п'є?..

НЕСЛУХНЯНА МИШКА

Вередлива мишка не хотіла
У норі, як всі, спокійно жити.
І хоч мати як її сварила,
Та вона продовжувала рити.

А одного дня не стало мишки,
Бо вона дорилася... до кішки.

В ТИХІЙ ЗАВОДІ

В тихій заводі водились
Щупаки і карасі.
І про те, що там творилось,
Рибки знали геть усі.

Та мовчали, від біди,—
Адже повний рот води.

Лаврентій НАГОРНИЙ.

м. Одеса.

КЕПСЬКІ СПРАВИ

Лист дідові

«Добрий день, шановний дідусю. Це пише до тебе твій онук Петя. У мене все по-старому, але в школі вже відбулися зміни. Я до тебе на ці канікули, може, не приїду, бо за чверть маю чотири двійки. Ну, ти не хвилюйся, я з понеділка почну страйкувати за підвищення оцінок за чверть. іще я очолив у школі гурток по боротьбі з бюрократією. Ти, звичайно, не маленький і знаєш, що це таке — збирання підписів та нерівновага в класі. Тому я першим поклав свій щоденник на стіл і сказав, що не заберу доти, доки не виконають моїх вимог: заміну завуча і скасування шкільних журналів. Решта учнів зробила те саме, бо на завуча вже є нова кандидатура — Іванко Граб з 6-В класу. З директором у нас поки що мирні стосунки. Він нам не заважає. Хоча все ж таки є одна заковика. Директор не хоче зробити для нас кімнати для куріння, щоб учні не бігали по закутках, а могли вийти і посмалити, а потім знову на уроки. Ну, а поки кімнати для куріння немає, то ми використовуємо для цього туалет, що на третьому поверсі: в ньому постійно немає води. А ще ми хотіли захопити школу терором і взяти під заклад двох першокласників, але в нас нічого не вийшло. Завадив військовий керівник, хай йому грець. Дідусю, приїдь до нас в орденах, ми їх тут на базарі швидко «спустимо». Цілую. Бувай.

Твій онук Петрик».

Лист Петрика до друку підготував Юрко ЗАДОЯ.

м. Київ.

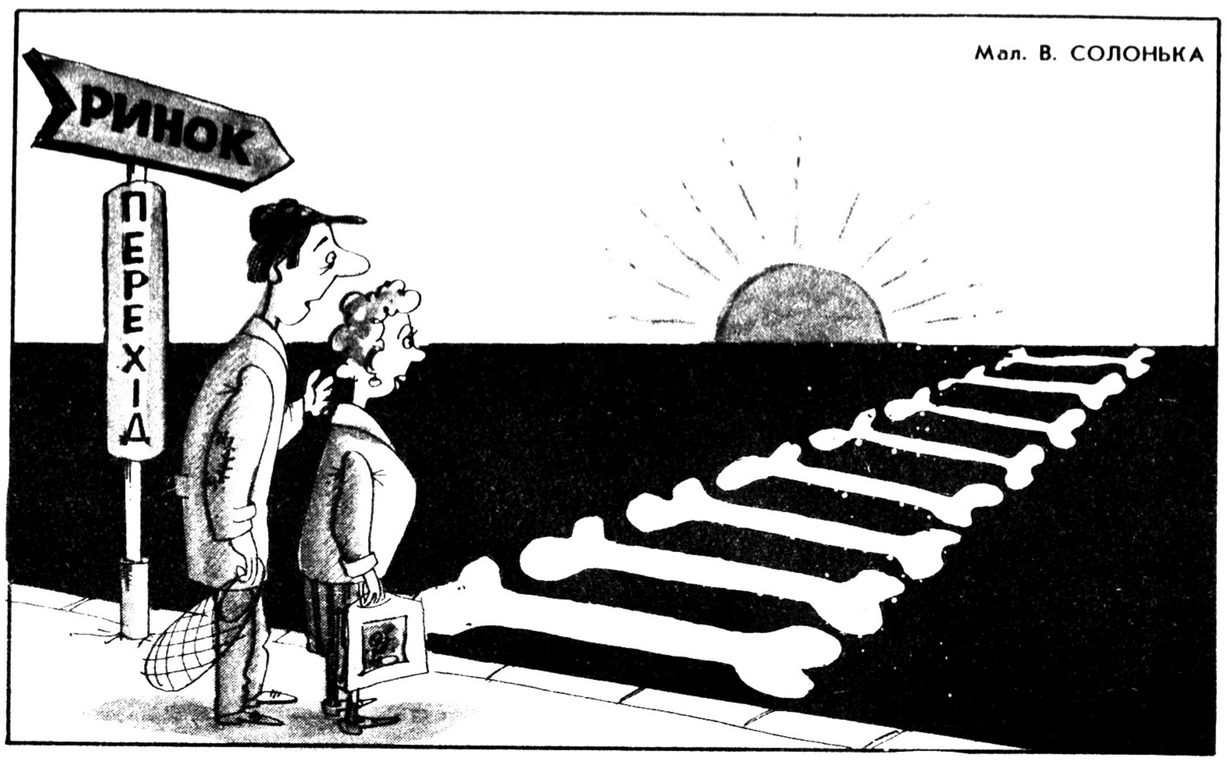

Мал. В. СОЛОНЬКА

Мал. С. МОНАСТИРСЬКОГО

ДІАЛОГИ

ЗА ОДНІЄЇ УМОВИ

— Як ти вважаєш, Артеме, ми прийдемо до ринку?

— Думаю, Пилипе, що прийдемо. Але за однієї умови.

— Якої?

— Якщо під час ходи до нього не попадаємо з голоду.

ДАЄ ПЕРЕПОЧИТИ

— Хороший, цікавий фільм «Просто Марія»,— каже Андрій своєму сусідові. — Але якби серії були тривалішими, то було б краще.

— Чому?

— Бо поки йде фільм, моя Мотря не сварить мене.

ЗАМОЛЮЄ

— А чому це Людмила сама ходить до церкви, без чоловіка?

— А щоб він не дізнався, які саме гріхи вона замолює.

КОЛИ!

Хлопець каже своїй нареченій:

— Ти, Лідо, завжди така нагримована. Коли ж я нарешті побачу твоє справжнє обличчя?

— Після того, любий, як побуваємо у загсі.

НАЙМЕНШИЙ

— Знаєте, Даниле Петровичу, на які книги тепер найменший попит у нашому магазині?

— На які?

— Кулінарні.

БІДНІ

— Жити, Іване, стали тепер наші люди набагато бідніше. Особливо жінки.

— Чому саме жінки?

— А подивися он на фотографії в журналах... Геть усі голі!

Микола ГЕРАСИМЕНКО.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

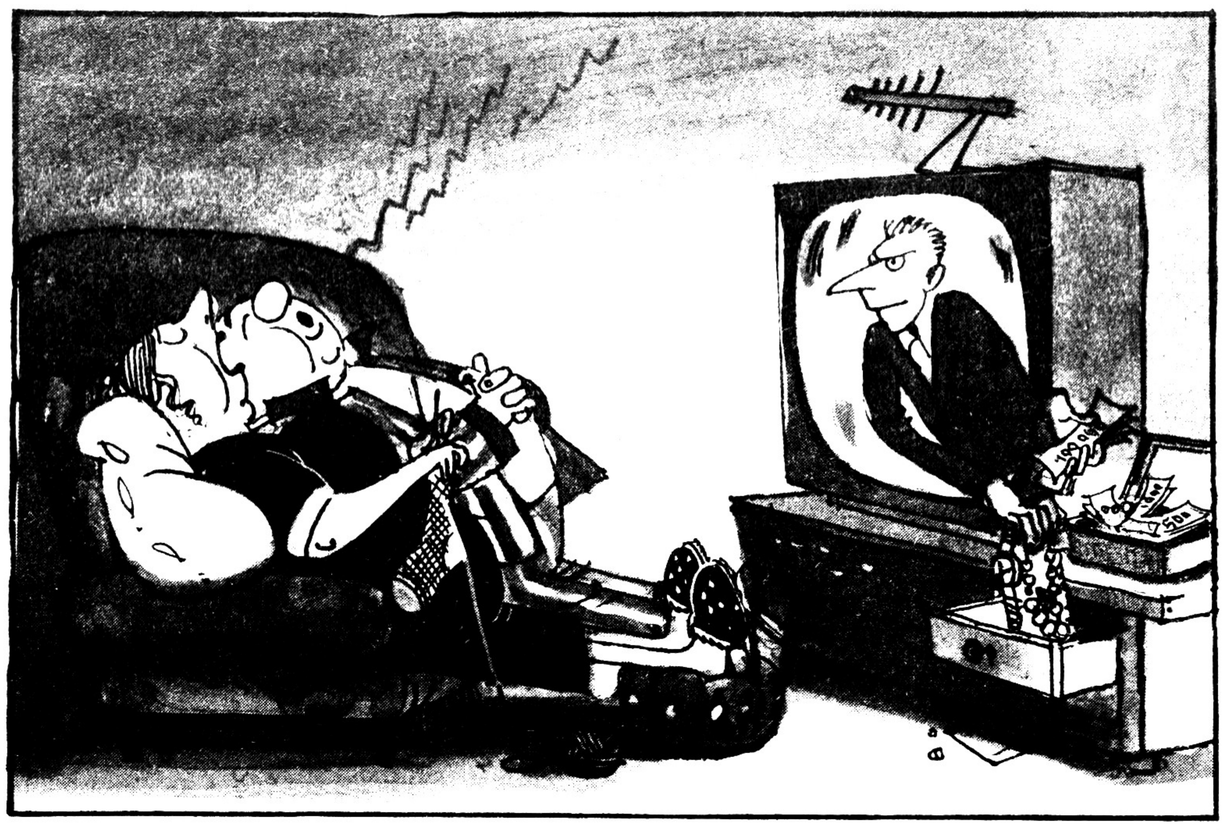

Нічний детектив.

Мал. В. СОЛОНЬКА

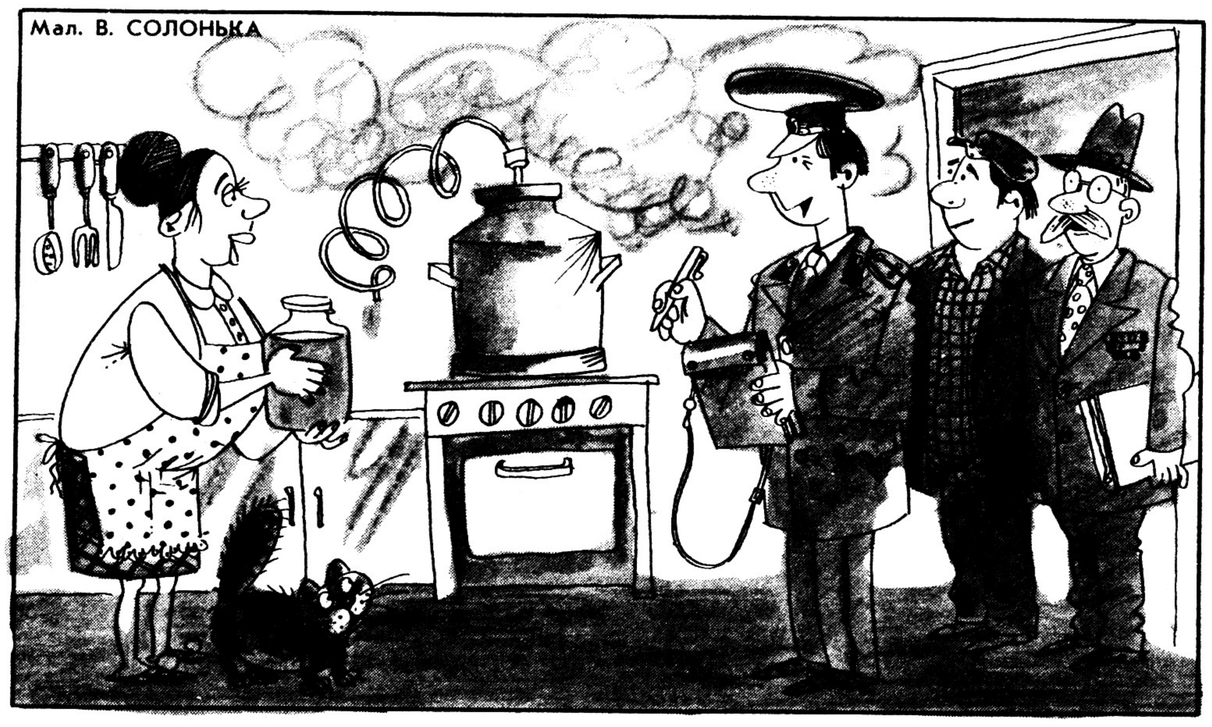

— З вас, тітко, сто тисяч штрафу!
— Хлопці, та в мене якраз грошей немає,— візьміть продуктом!

НАРОДНІ УСМІШКИ

НЕ МОЖЕ СКАЗАТИ

— Тітко Ганю,— запитує дівчина,— то правда, що перше кохання найдорожче?

— Не можу нічого сказати. Я, наприклад, нічого не платила.

В ТУРЕЧЧИНІ ЛІПШЕ

— Зосю, твій Степан працює за вахтовим методом у Тюмені?

— Так.

— Напевно, добре заробляє?

— Та де там. Я за одну поїздку до Туреччини привожу в п'ять разів більше.

— То бери туди Степана.

— А що йому там робити, як він і вдома ради мені дати не може.

Повідомив І. МАРТИШКО.

СУЧАСНИЙ ПАРАДОКС

— Вуйку Митре, у вашого сина зарплатня велика?

— Зарплатня невелика, зате грошей багато.

ТОНКИЙ РОЗРАХУНОК

— Петре, за що тебе жінка так лупцює?

— Каже, що понесе мене з синцями туди, де за одного битого двох небитих дають.

Повідомив Флоріан БОДНАР.

м. Чернівці.

ЗНАЙШОВ ВИХІД

Чоловік прийшов з роботи, а в домі — ні краплі спиртного. Він і каже жінці:

— Оксано, із завтрашнього дня я кидаю пити, палити, запізнюватися з роботи, сперечатися з тобою, допомагатиму тобі по господарству. Словом, починаю нове життя.

— Ой, як добре,— зраділа жінка.

— Добре то добре, але ж цю справу треба обмити.

ЗАСПОКОЇВ

— Сваряться дві жінки:

— Ти — корова!

— Від корови чую!

Зупиняється прохожий:

— Навіщо ви сваритеся, якщо ви родичі?

Повідомив Ю. САВЧУК.

м. Ровеньки Луганської області.

ЗА ГРУДЕНЬ І ДЕКАБРЬ

В гастрономі викуповують за списками цукор.

— Мені за грудень.

— Мені за декабрь.

Посувається черга.

— А мені за грудень і за декабрь,— подає паспорт нахраписта молодиця. — Я ні за тот, ні за етот мєсяц нє получала.

ЗАБУДЬКУВАТИЙ

Двоє п'яних зупиняються перед приватною крамничкою, роздивляються, що за напої виставлено за склом: усе імпортне, пляшки різних калібрів і конфігурацій, яскраві етикетки, чудернацькі найменування, такі, що й не прочитаєш. Ціни астрономічні.

— Подивись, що пуріци п'ють,— тицяє пальцем тверезіший. — А ми що дудлимо? Ти таке коли-небудь пробував?

Другий вибалушив очі, ледве повертає язик:

— Може, й пробував, не пам'ятаю.

Повідомив В. СОТНИК.

Мал. С. ФЕДЬКА

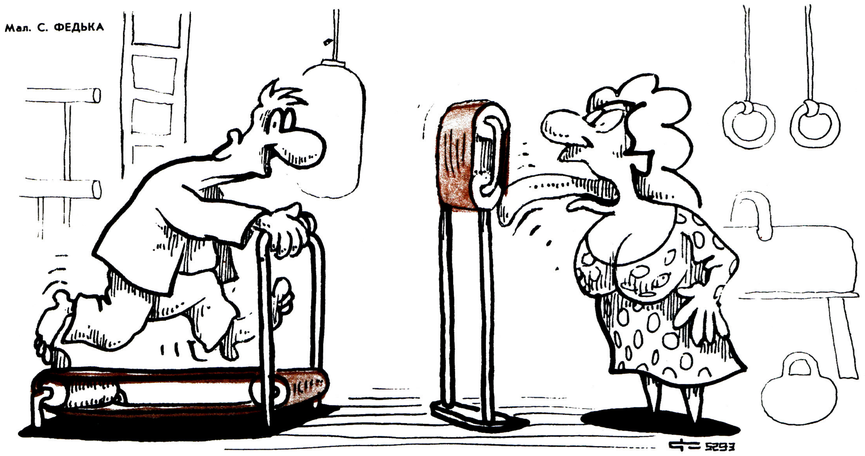

— Ось цитьте! Та дайте ж хоч слово і мені сказать. Уже вся Україна знає, що ви можете цілий день без теми пробалакать. Ну, в нас і тема є. Виноситься у першому читанні проект закону «Про вплив космосу на колір національної валюти».

— Ну, що там у вас? Включіть другий мікрофон. Куди ви спішите? Ще доповіді не було, а ви вже з доповненнями... Ну, прямо... Як ото в приказці: а він каже дощ іде.

— Депутат Мисливченко, куди ви тягнете депутата Вовка? Та він від вас ніде не дінеться — я сказав, щоб двері із зали до перерви закрили наглухо. А то ніколи кворуму на час прийняття закону нема. Скажу вам, були ми в парламенті Канади, ну й там такого не бачили.

— Депутат з полонини! Не ламайте мікрофон, говоріть на розстоянії. Чоб воно не чуть! Чуть! Якщо путнє що казать, а не чергову дурницю. От! От! Він ще й сердиться! Говоріть по суті. Що, знову хочете, щоб вам президент в гори особисто олії привіз? Не олії? А чого? На цей раз тюльки? Так де ж він її візьме? Касатонов усі кораблі в Росію перегнав, нічим уже й тюльки наловити.

— Чого він ото в сьомому ряду коло прохода кричить? Спитайте хто ближче. А то наче йому шило куди попало. Скажу вам, були ми в парламенті Франції, ну й там такого не бачили.

— Депутат Хвиля! Ну не бігайте так часто по залу — в очах рябіє, і папери ось на столі розлітаються.

— Відключіть третій мікрофон! Я не давлю демократію. І нікого не давлю. Ну, порядок должний буть — закон розглядається в першому читанні, а ви вп'яте до мікрофона рветесь. Це не в

ГУМОРЕСКА

очолюваному вами колгоспі в прошлі врімина. Не один ви тут такий грамотний. Я порядок наведу. Непарламентський мат прошу не вживати. Бо включу мікрофон, хай вся Україна і автономний Крим ваші виражовування почують.

— Депутат Нетудихата! Ану злізьте з трибуни! Я вам слова не давав. Та який Хвокін? Доки ви хвокатимете? Він вам і вашим дітям квартиру дав? Дав! Машину дав? Дав! То де зараз Хвокін? А ви там, де й були. І не злазили б з тієї трибуни. Кажу вам ще раз — не сердіть мене, бо ось листа із вашого виборчого округу зачитаю — три тисячі підписів. Не треба? Ото ж до кінця скликання сядьте каменем, щоб вас і не чути.

— Ну, чого він ото в сьомому ряду коло прохода кричить? Хто там ближче, заткніть йому чимнебудь рота, бо засідання зірве. Скажу вам, були ми в парламенті Японії, ну й там такого не бачили.

— Депутат Непомняща! Заспокойтеся! Скільки б ви не кричали, колір національної валюти вже не зміниться. З першого дня в парламенті, а й досі в тонкощах не розбираєтесь. А я вам кажу, що це формальність. Національні гроші вже віддруковані за кордоном і в банках у мішках лежать. Якого кольору треба, такого й віддрукували. Ми тільки узаконимо. До космосу вам діла нема — це тільки назва така для міжнародного авторитету. Ага, вас ще тільки в космосі не вистачало. От! От! Вона ще й сердиться. Краще голосуйте.

— І ти голосуй! Голосуйте! От бачите, рідкісна одностайність. Завжди б так. Оголошується перерва на обід. Хто на дієті — прохання зібратися в коридорі і виробити пропозиції до закону про споживчу корзинку. Все!

Микола БОСАК.

Мал. В. СОЛОНЬКА

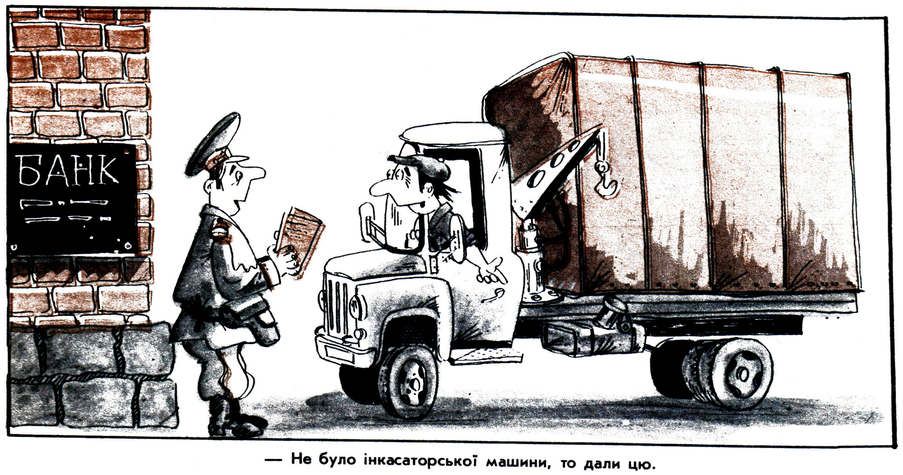

— Не було інкасаторської машини, то дали цю.

МИСЛИВСЬКЕ БАГАТТЯ

У Робінзона

— Це було одне з небагатьох наших полювань, коли могли дещо вбити, але не вбили,— підсумував дводенне перебування в Ковбані професор Павло і попросив мене розтерти йому стегно. Річ у тім, що вчора після обіду нагінщик, побачивши його на номері, чомусь подумав, що це сікач, і здійняв страшенний галас.

— Дик, дик! — кричав він на весь ліс. — Он за кущем! Стріляйте, бо збирається тікати!

Але професорові не вдалося втекти: сусідній гучок приклався до своєї одноствольки і різонув по ліщині, де намагався перебути страшну хвилину Павло. Добре, що тамтешнім мисливцям вже давно не завозять шроту і картечі. Професор, отож, прийняв на себе жменю черешневих камінців і встояв, але був дуже схвильований і намагався з'ясувати у гучка, куди ж подався кабан, як так сталося, що його випустили з рук?

— А могли б вкласти дика,— ще раз підсумував дводенне перебування в Ковбані Павло і зітхнув. Його слова збіглися в часі з моментом, коли ми мали повернути і таким чином скреслити з поля (а точніше — узлісся) зору лісника Федося. Він, тобто Федось, стояв простоволосий на ледь примітній дорозі як ніколи довго і тримав у прощальному салюті руку особливо високо. Може, я неправильно зробив, але чомусь припустив, що в такий спосіб лісник намагається приховати свою неймовірну радість від того, що ми нарешті щезнемо з його очей.

Дурна, що й казати, думка. На обійсця Федося ми завжди привозили оптимізм — віру, що все в цьому житті скінчиться добре, як перекладав лісникові слово «оптимізм» колега Павла Терентій, веселе збурення, як тлумачив це ж слово лісничий Йосип, і багато чого іншого, радісного і здорового, як додатково роз'яснювали Федосю іноземне слівце усі разом.

І ми щезли з його очей, залишивши Федося з журною нудьгою острів'янина. Принаймні, всі так думали, окрім мене, який запідозрив, що оптимізм передався лісникові тільки з нашим від'їздом.

— І як він живе у своїй Ковбані? — побивався один.

— Просто дивно,— вторив другий,— що він — волиняка — говорить українською мовою і живе не з чорним тубільцем П'ятницею і вченою козою, а має жінку і купку дітей.

Так, Федося всім завжди було жаль. А особливо через те, що він навіть не розумів — є інше життя, подібне до нашого, сповнене захоплюючого змісту і перспективних видноколів. І коли Терентій, як кожна освічена порядна людина, бажаючи піднести настрій лісникові, лагідно назвав його Робінзоном, Федось з лісовою делікатністю прошепотів на вухо дружині:

— Отой, підстаркуватий, як вип'є, завжди мене плутає з кимось із своїх знайомих.

Між іншим, випити і поїсти в Ковбані було завжди доволі. Федосева теща, ще більш відстала, ніж зять, варили якусь трутку за такими старозавітними рецептами, що сучасна розвинута особа, випивши барильце, втрачала нитку загальної розмови. Відчуваючи, що не зможе доповнити товариство, кожен у такому стані полишав цю марноту і починав співати. Несподівано і голосно, як красень півень на плоті. Дія вина була надзвичайна: так само несподівано, як починав, переставав співати, раптом подумки запитавши себе: а чого це я деру горлянку? Воно й справді було дивно, що без особливих зусиль читалося в чесних очах худоби та малих дітей Федося.

Не без тещівки (як називали ми поміж себе напій) відбувалася і вчорашня вечеря, і сьогоднішній обід, що, безумовно, сприяло поглибленню взаєморозуміння між Федосевою і нашою сторонами. Вчора, приміром, відбулося масове братання між присутніми на застіллі волинянами і галичанами. Стосунки, як відзначив охочий до тостів Терентій, між цими двома дружніми народами були дещо натягнуті останні сім століть. В кожному разі, чутку про те, що всі хазяйновиті волиняки мають у дворі яму по пояс, аби при потребі сфотографуватися на паспорт, пустили галичани. А все через те, що в часи Данила Галицького волиняни прилюдно обвинуватили галичан у тому, що вони двічі чи тричі закладали під високий процент свого князя угорським зайдам.

Коротше, було вирішено назавжди забути фотояму і комерційні операції з князями. Отак би в усьому світі! Ну, якщо забагато хочу, то хоча б в українському православ'ї.

Всі були під надзвичайним враженням від такого щасливого замирення, через що Федось влаштував буквально потокову лінію між пивницею, де зберігалися запаси тещівки, і грушею, під якою відпочивало товариство. І даремно дехто на ранок намагався знову посіяти розбрат, розповідаючи про нічні пригоди Павла. Це просто негативний збіг обставин, а ще правильніше — наслідки архітектурних надлишків Федосевої хати. Та, зрештою, судіть самі.

Десь перед світанком, щоб не пропустити виходу на лови, Павло зірвався з ліжка і навпомацки пішов надвір ковтнути свіжого повітря. Вийшовши на веранду, замість піти направо, подався наліво. По-перше, це було на крок ближче, що відігравало суттєву роль, а по-друге, тут теж, як і справа, були двері. Правда, від часів будівництва ліві двері були забиті 100-міліметровими (в народі — соткою) цвяхами. Без інструменту, без підсобних робітників відчинити їх вважалося за неможливе. І це так. Але силою, пробудженою, мабуть, братанням і помноженою джерельними витоками миру і злагоди, професор натиснув плечем, підсобив коліном і невдовзі стояв посеред двору з дверима в руках. З них щетинились сотки, а тому треба було бути особливо акуратним, аби, не поранившись, оперти їх на причілок.

Коли всі повставали, багато було зачудувань, чулися навіть натяки. Але здорова частина товариства відмела їх. Це ж очевидно: Павло не співав, отож був при повній тямі. Тільки лукавий Терентій сказав:

— Якби він при тому ще й співав!

Ранкові нагінки були вдалими, але вчорашнього дика вже ніхто не бачив. Може, через те, що Павло на своїх номерах переважно лежав.

Обідали знову ж таки під грушею. На кількох табуретках довкола дерева лежали свіжі дошки. На них і сиділи ми, нагадуючи збір ластівок на дротах біля мосту в Пустомитах перед відльотом до Одеси. Від'їжджали і ми. І у великому оптимізмі, який завжди завозили з собою в Ковбань, світився цнотливий сум. Саме про цей бік ковбанівських полювань і говорив Терентій, тримаючи проти ока маленький кухлик тещівки. Коли він закінчив і товариство згуртовано підкинуло руки на рівень плечей, раптом дошка, на якій сиділа президія (бо були місця і менш поважні та чільні), тріснула і розламалась. Люд одностайно посилався на мураву. Дехто взагалі зробив кульбіт через голову. Серед останніх був і Терентій. Він стояв навколішки за два метри від зламаного сідала, тримаючи проти ока маленький кухлик. Але якщо всі вилили, а то й взагалі загубили чарки, то у Терентія тещівка навіть не розхлюпалася. Я прочитав сотні томів світової класики, вихований на соціалістичному реалізмі, але такого факту ніде не подибував. І хоч Федось ніколи нічого не читав, він теж такого не знав, аби людина через голову, з кухликом... І то таки повним!

А людина ця тим часом проголошувала останній тост, який називався офтальмологічним:

— Щоб у наших ворогів очі повилазили!

Федось, вражений всім побаченим і почутим, зітхнув поруч мене:

— Тепер я розумію, навіщо ви його берете з собою на лови.

А ще за півгодини, як я вже казав, Федось стояв простоволосий на ледь примітній дорозі і високо тримав у прощальному салюті руку. Може, я неправильно зробив, але чомусь припустив: у такий спосіб лісник намагався приховати свою неймовірну радість, що лови завершилися.

Володимир ПАЛЬЦУН.

Мал. В. СОЛОНЬКА

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

БАЛАЧКИ В СТРОЮ

Солдатські жарти

Під такою назвою впорядкував збірку анекдотів з армійського життя наш давній автор, майор у відставці Микола ГЕРАСИМЕНКО. Нижче друкуємо деякі з них — аби повеселити наших як військових, так і глибоко штатських читачів.

НАДВЛУЧНО

Оглядаючи після стрільби мішені, командир каже солдатові:

— Одна тільки пробоїна у вашій мішені, рядовий Удовиченко. А решта куль куди пішла?

— Туди ж, у ту пробоїну! — чітко відповів солдат.

— Та не може бути такого.

— Як це не може бути? Я ж, мабуть, пам'ятаю, куди їх направляв!

ПОЯСНЕННЯ ЗНАВЦЯ

Дід каже онукові-солдату, що приїхав у відпустку:

— Учора, Борю, показували по телебаченню зенітні ракети. Дуже такі кумедні вони. Тонкі і гострі-гострі на кінці.

— Це для того,— пояснив онук,— щоб легше пробивати літак.

— А чому вони такі довжелезні? — допитується далі дід.

— Та то, діду, для того,— мовив онук,— щоб на одну ракету по декілька літаків можна було нанизувати.

НЕ ТА КОМПАНІЯ

— Ти знаєш, Геннадію,— каже рядовий Вітряк своєму товаришеві,— зі мною дуже часто буває ось таке: тільки прийде в голову хороша, розумна думка — і тут же вилітає звідти. Що б це могло означати?

— По-моєму, Ігоре, вона відразу ж бачить, що не до своєї компанії потрапила.

ПЕРШИЙ

— Учора, Федю, я вперше брав участь у кросі на три кілометри.

— Ну, і як?

— Прийшов першим.

— Та ти що? Адже у вас в роті стільки відмінних бігунів!

— Ні, Петю, я був першим не серед тих, що добігли до фінішу, а серед тих, що прийшли.

НЕ ЗНАВ

Черговий із роти питає днювального:

— Рядовий Забара, ви вже закінчили прибирати спальне приміщення?

— Так точно, товаришу сержант.

— А чому ж ось тут, у кутку, сміття?

— Я ж не знав,— каже солдат,— що ви і там перевіряти будете.

НЕ МЕЖА

— Молодець ви, рядовий Гром'я,— каже командир відділення. —З високими успіхами зустрічаєте свято. Ось взяти хоча б ваш учорашній результат на стрільбищі Тридцять із тридцяти можливих!

— Тридять — це не межа,— озвався солдат. — Міг би й шістдесят вибити.

— Трьома патронами? — здивувався сержант.

— Так точно.

— Як же це?

— Дайте мені патрони з двома кулями — тоді побачите.

ЗА ДВОХ

Під час розучування воїнами стройової пісні заступник командира взводу каже одному із солдатів:

— Занадто вже гучно ви співаєте, рядовий Турчак.

— А мені, товаришу сержант, наказ такий,— відповів солдат.

— Від кого?

— Від рядового Кириченка. Їдучи у відпустку, він сказав: «Поки я, Гришо, буду там, ти вже старайся тут, будь ласка, усе робити за двох».

ДОТИ НЕ СТАНЕШ

— Чому ви так багато води п'єте, рядовий Самчук? Пітніти ж потім у полі будете.

— А я для того, товаришу прапорщик, і п'ю, щоб більше поту виходило.

— Навіщо?

— Сказав командир роти, що поки бочку поту не проллєш — хорошим мотострільцем не станеш.

ПІДТЯГУЄТЬСЯ

— Рядовий Ціпко, ви тренуєтесь у підтягуванні на турніку?

— Так точно, товаришу капітан. Щоденно.

— І які ж ваші успіхи? Скільки вже разів можете підтягнутися?

— Половину разу.

ХТО!

Призовник прибув до військкомату з кімнатною собачкою.

— Навіщо це ви привели сюди собачку? — питає офіцер.

— Візьму з собою на службу.

— Цього не можна.

— Як то не можна? А хто ж мені вранці капці підноситиме?

Ф СП-1

Держкомітет України по зв'язку

АБОНЕМЕНТ На газету журнал 74393 (індекс видання)

„Перець"

(найменування видання)

Кількість комплектів

на 1994 рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куди

(поштовий індекс) (адреса)

Кому

(прізвище, ініціали)

perec-ua. perec-ua.

ДОСТАВОЧНА КАРТКА

ПВ | місце | літер | На газету журнал 74393 (індекс видання)

„Перець"

(найменування видання)

Вартість передплати ___крб. ___коп. Кількість комплектів

переадресування ___крб. ___коп.

на 1994 рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

місто

поштовий індекс | село | обл. | р-н | код вулиць | вул. | буд. | корп. | кв. | прізвище

(код передплатника)

Малюнки С. ФЕДЬКА

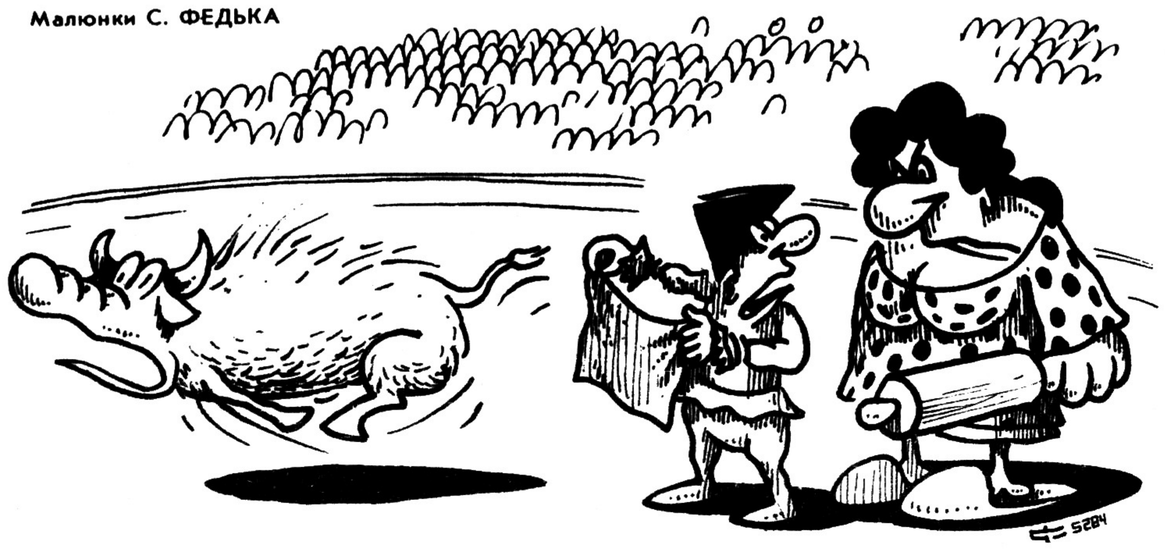

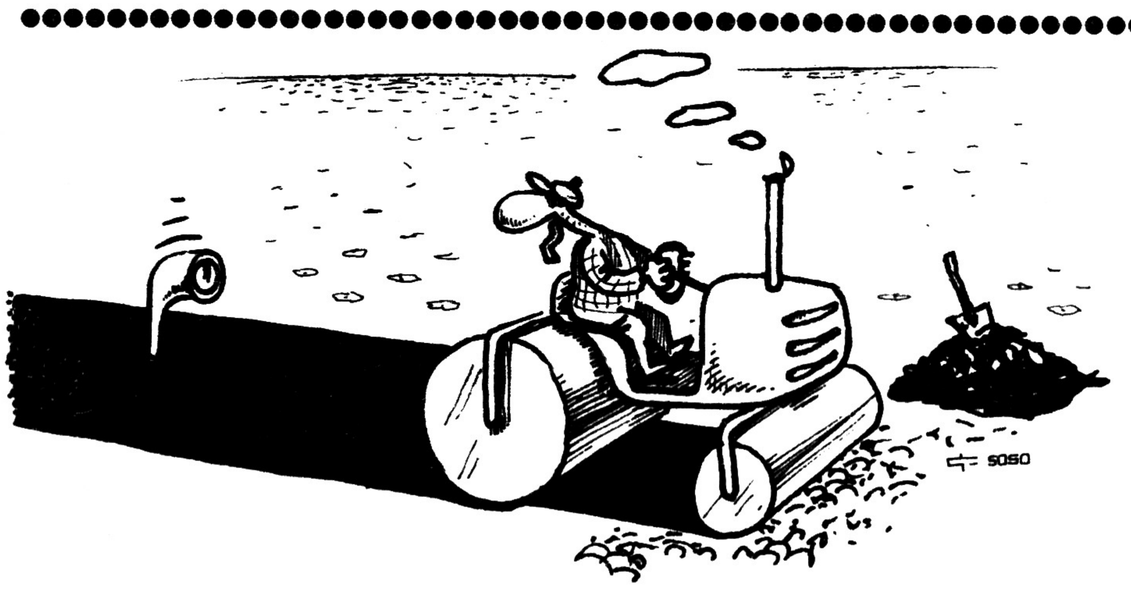

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Заберіть ваші зуби!..

ПЕРЕВІРТЕ ПРАВИЛЬНІСТЬ ОФОРМЛЕННЯ АБОНЕМЕНТА!

На абонементі повинен бути проставлений відбиток касової машини.

При оформленні передплати (переадресування) без касової машини на абонементі проставляється відбиток календарного штемпеля відділення зв'язку. У цьому випадку абонемент видається передплатнику з квитанцією про сплату вартості передплати (переадресування).

Для оформлення передплати на газету або журнал, а також для переадресування видання бланк абонемента з доставочною карткою заповнюється передплатником чорнилом, розбірливо, без скорочень, відповідно до умов, зазначених у каталогах Союздруку.

Заповнення місячних клітинок при переадресуванні видання, а також клітинки «ПВ — МІСЦЕ» проводиться працівниками підприємств зв'язку і Союздруку.

ТЯГАЧ

Дощ іде — гриби будуть. Ви любите опеньки? Ох я ж їх люблю! І збирати і їсти. Місця хороші знаю. А оце якось одного знайомого зустрів, Микиту Хитрика. Колись працювали разом. Тепер він до якогось кооперативу подався. Так він мені порадив:

— Ідь у Будище. Там тих опеньків — ходити не треба. Лягай і ріж.

Як сказав — у мене аж під жижками залоскотало. Вискочив із роботи — і на Будище. Дорога після дощу не просохла. Машину носить, крутить, але дарма. Я вже чую запах грибів. Ось ковбаньку переїду. І вже у лісі. Що воно за ковбанька? Ого, глибока ковбанька! О, господи, забуксував. Ні вперед, ні назад. Став, як укопаний, а колеса — ніби по кризі ковзаються. Морока та й годі. Якби хтось підштовхнув. Он дядько на оберемку соломи сидить з налигачем, спостерігає за мною.

— Ей, шановний, допоможіть!

— Гроші є? — підводиться дядько і суне до мене.

Ведмідь у чоботях. Аж в душі похололо.

— Немає,— белькочу.

Він знизав плечима, зупинився.

Це ж він платню з мене вимагає, а я злякався.

— Є гроші! Є! — кричу йому.

— Двадцять п'ять тисяч.

— Ф'ю-у-у! Може, за п'ятнадцять?

— Не буде.

— То хоч за двадцять?

— Ні,— і пішов до свого кубла.

Сиджу в машині, а шкуродер — на соломі. Мене «собаки гризуть», а він насвистує. Губи, мов капиці. А потім ще й глумитися почав. Пісню завів: «Сонце низенько, вечір близенько».

— На! Гроші на!

— Двадцять п'ять?

— Двадцять п'ять!

Шкуродер забрів у ковбаню і руку до віконця, як до каси тягне. Даю йому гроші, а він мені... квитанцію. Вирячив очі, читаю: «Кооператив «Тягач». І печатка внизу.

— Тягач? — питаю.

— Тягач.

— Тягни, щоб тебе на рвоту тягло!

«Тягач» прив'язав до машини налигача і потяг. Був би одним духом вицурпелив, якби я на гальма не натиснув.

— А що, тягач? Може двигуном підсобить?

— Сиди там, підсобник!

Дядько набив каблуками ямки, вперся — і машина по багнюці попливла, як човен по рясці. Вже на сухому я відпустив гальма — злякався, щоб мости не відірвалися.

Оце молодці! Оце хлопці, думаю. Це ж треба до такого вдатися — кооператив «Тягач» організувати.

— А Микиту Хитрика знаєш? — питаю.

— Знаю. У нас працює.

— Передаси йому, що за такі поради, які він дає, го́лови відкручують.

Ти бачиш, як агентура працює? Природні умови використовують, печатку десь узяли. Що ж вони робитимуть, коли спека буде?

Ціле літо таке пекло, що криниці повисихали. Їду знову тією ж дорогою до Будища. І що ви думали? Ковбаня — ще краща, як була. Диво та й годі. А втім, ніякого дива немає. Он із озера «Тягач» воду в бочки заливає.

Оце вам і кооператив! Організація!

Володимир ТКАЧЕНКО.
м. Сміла
Черкаської області.

НЕПРИКАЯНІ ДУМКИ

◆ *Звичайно, до нової диктатури не дійде, але може утворитися така демократія, що вовком завиєш...*

◆ *Раніш ходили і до магазинів, і на виставки, а нині ходимо до магазину, як на виставку.*

◆ *Чомусь я весь час плутаю слова «корупція» і «дирекція»...*

◆ *Скидається на те, що нова медицина починається із субсидій на похорони.*

◆ *У молодої держави три небезпеки: Україну розіп'ють, Україну розкрадуть, Україну розбазікають...*

◆ *Чому серед численних товариств і спілок ще й досі не зареєстровано Спілку яничарів і ренегатів?*

◆ *Україна, звичайно, не Троя. Але чому ж так багато троянських коней пасеться на її просторах?*

◆ *Чого ви нарікаєте на той Чорнобиль? А погляньте, скільки люду навколо нього годується!*

◆ *Із підслуханого біля будинку письменників: «Такий великий будинок, а читати нічого...»*

◆ *Ми добре засвоїли афоризм: ніщо не коштує так дешево і не ціниться так дорого, як ввічливість. А де ви бачили її?*

◆ *Що за диво: людські закони не діють, а вовчі — на повну силу!*

Степан КРИЖАНІВСЬКИЙ.

САТИРИЧНІ МІНІАТЮРИ

НА ЩО СХОЖЕ

Як сесія іде, Бровко уважно слуха.
Полкан прибіг: — Ну, що нового чуть?
— Не знаю що й казать тобі, братуха:
Здається, один одного гризуть.

ДАЙТЕ

Вожді — борці і генії свобод,
Свої доволі справи вам вершити.
Боротися облиште за народ
І дайте, врешті-решт, йому пожити.

ЗАКОНИ — ЩО ТРЕБА!

— Та на закони ремствувати годі,—
Говорить задоволено Семен. —
Уже ніхто не скаже, що я — злодій,
Бо що б не вкрав — на те я й бізнесмен!

НЕ ЛЮБИТЬ

Брехні, їй-бо, не любить він таки:
Якщо помітить навіть одним оком,
В ту ж мить стискає руки в кулаки
І — мимо неї боком, боком, боком...

ЗАСТАРІЛА ПІСНЯ

Пісенька така була
У нашому краї:
«Курку, яйця продала —
Черевики маю».
Застаріла пісня ця
Нині і навіки,
Бо тепер на кабанця
Тягнуть черевики!

Володимир ДУГАР.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

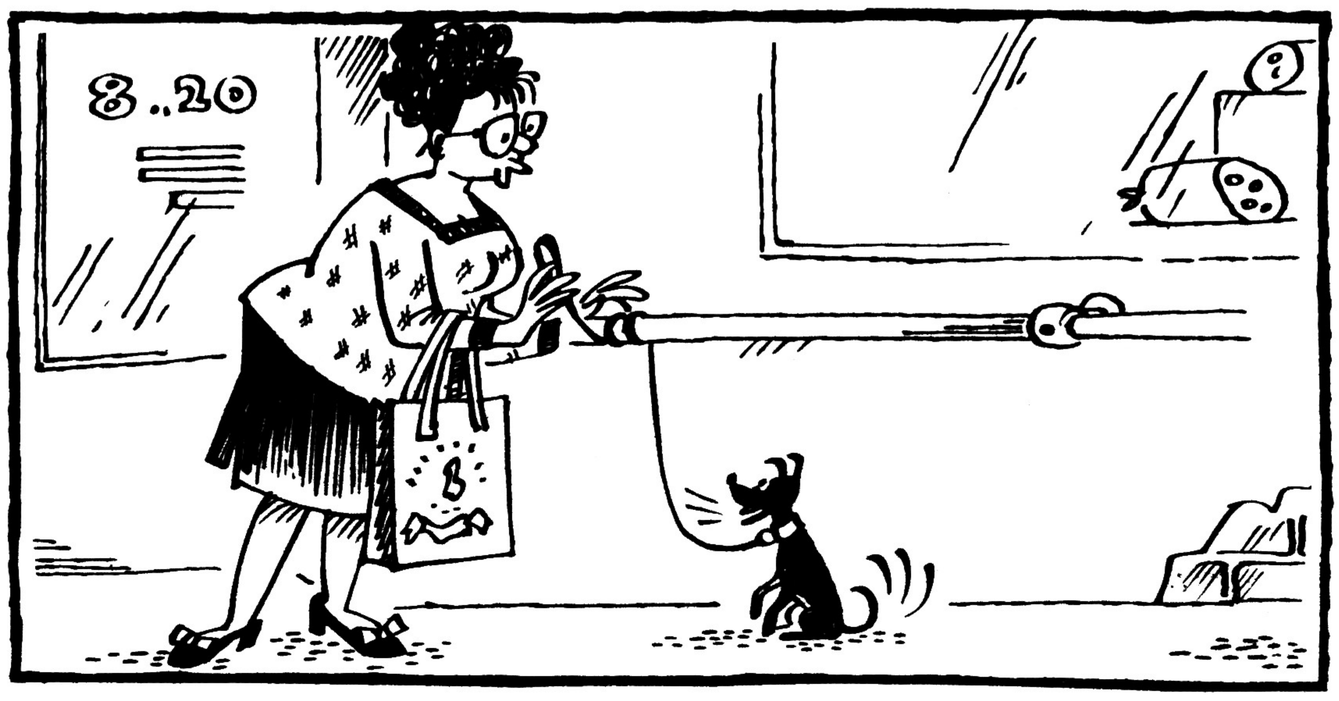

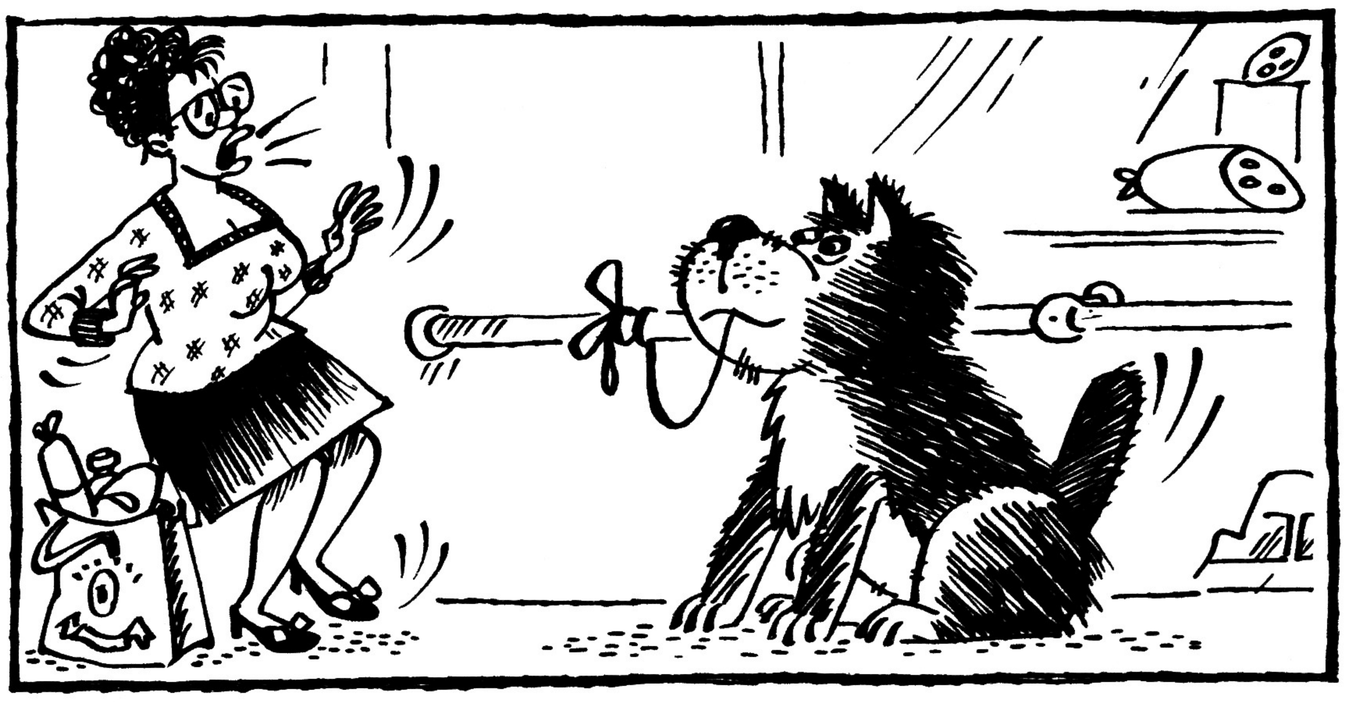

ПЕРЧЕНЯ

Підійшла до мами
Ліда-щебетуха:
— Стала вредна лялька!
Вже мене не слуха...
Скільки не просила,
Мов не чує Ната.
Навіть і не дума

ПОТРІБНИЙ МАЙСТЕР

Очі відкривати!
Мама — доні: — Завтра
Понесем до діда,
Він відремонтує...
— Добре! — каже Ліда,—
Хай відремонтує
І мене, як схоче,
Бо розплющить вранці
Теж не можу очі.

Степан ГРИЦЕНКО

ДЗЮДОЇСТ

А я хлопець бойовий,
Не дивіться, що малий.
Я засвоїв від і до
Всі прийомчики дзюдо.
Хто займатиме мене,
Того кара не мине:
Йому боки натовчу
Та й додому утечу!

Іустина ПАЦЕЛЯ.

СЕРЕД КОМАХ

АВТОР
АНАТОЛІЙ ВАСИЛЕНКО

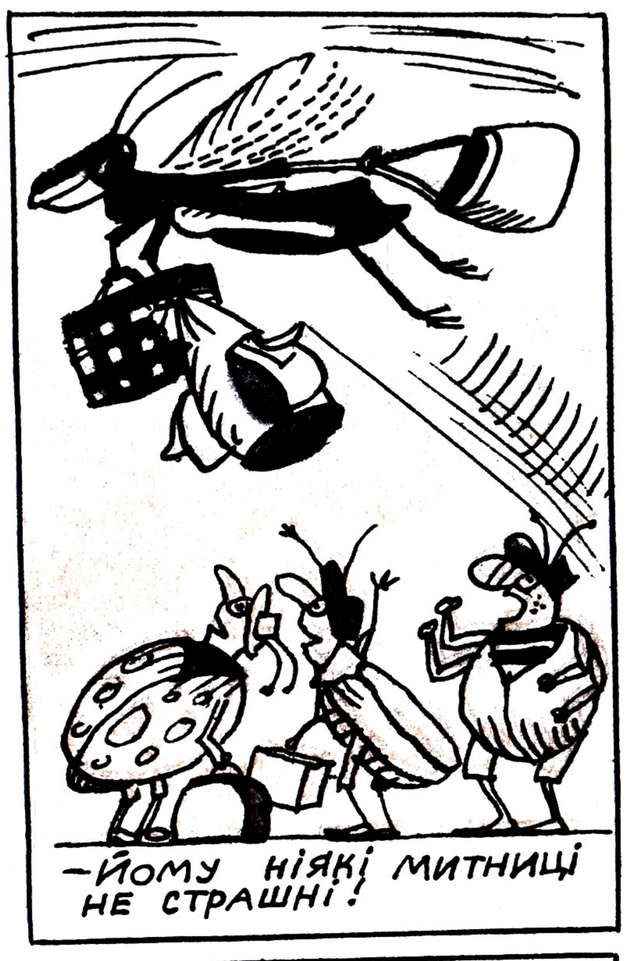

ДОЗАХИЩАЛИ...

Я ніколи глибоко не співчував тим пройдисвітам від радянської торгівлі, котрих у застійно-перебудовний період хапали за руку наші доблесні контролюючі, перевіряючі та караючі органи. Більше того, сам нерідко намагався і самостійно, і з допомогою тих же органів вивести на чисту воду окремих її представників і цілі дружно згуртовані колективи, і був на сьомому небі, коли це вдавалося.

А вдавалося майже завжди. Бо чи не на кожному кроці в системі державної торгівлі траплялося якщо не примітивне злодійство за принципом «було державне — стало моє», то масштабне приховування дефіцитних товарів для наступного розподілу між своїми і спекулянтами.

А днями ось прочитав повідомлення Центру громадських зв'язків Запорізького обласного управління внутрішніх справ про те, як ловко правоохоронці вивели на чисту воду завідуючу консервним складом акціонерного товариства Т. Сидоренко, котра, знаючи про наступне підвищення ціни на горілку, продала своїм 3000 пляшок оковитої по 5200 карбованців за пляшку буквально за день до того, коли пляшчина високоградусної стала коштувати вчетверо більше, як накрили на гарячому завідуючу магазином товариства «Мальвіна» З. Познякову, котра приховала від переоцінки 13 ящиків вершкового масла, близько двох тонн цукру, дванадцять ящиків горілки і понад дві тисячі коробок сірників... Прочитав... і поспівчував вищеназваним бідолахам. Це ж треба, щоб так людям не пощастило!

І не тому поспівчував, що всі їхні колеги поголовно щось приховують, а спіймалися саме вони. Ви звернули увагу, що потерпілі представляють не державну торговельну точку, а товариства, себто роздержавлені об'єкти, які, за логікою, мають право самі встановлювати ціни, котрі диктує попит. То при чому тут, здавалося б, переоцінки, директивно проголошені тією ж державою!

Та в тім-то й річ, що нам уже котрий рік пудрять мізки, із серйозним виглядом стверджуючи, буцімто все, що відбувається з цінами, пов'язане або з переходом до ринку, або з шаленою вартістю енергоносіїв, які поставляє Росія. Мовляв, з одного боку, свої колгоспи та радгоспи правлять скажені гроші за хліб, молоко та м'ясо, а з іншого, колишній старший брат обдирає незалежну Україну, як липку, диктуючи не менш скажені ціни на нафту та газ. От і змушений бідолашний уряд періодично «відпускати» ціни роздрібні, щоб хоч якось підлатати фінансові дірки в бюджеті.

А тепер уявіть собі ту ж таки завідуючу консервним складом акціонерного товариства Т. Сидоренко чи будь-кого з її колег-торговельників, котрі завжди з вірогідних джерел довідуються завчасно про наступну «лібералізацію» цін у три-чотири рази. Це ж яким чеснюгою треба бути, аби не спробувати на рівному місці заробити кілька мільйончиків. Гроші самі просяться до кишені. Точніше, держава сама їх туди запихає. Демонструючи при цьому, як не треба панькатися з благополуччям своїх громадян. Бо всі оці безсовісні податки на добавлену вартість, а тепер іще й акцизний збір — не що інше, як здирство на державному рівні, з допомогою якого бездарне керівництво намагається утриматися на плаву. І колгоспи та радгоспи тут ні при чому. Їм з отих сум, що ми платимо у магазині за ковбасу та молово, теоретично перепадає дрібничка. Теоретично, бо на практиці з колгоспами та радгоспами досі не розраховувалися за торішні закупки.

Та й галас про нафтогазовий терор з боку Росії служить лише димовою завісою. Як може через нову ціну на нафту, за яку Україна досі практично не платила, утричі подорожчати цукор, який держава також іще не викупила у виробників!

За логікою, коли ні за що не платиться, а дереться сім шкур, у державній панчосі повина бути сила-силенна грошей. Проте нас запевняють, що в ній порожньо, не вистачає навіть на пристойну зарплату президенту і депутатам. І тому не сумнівайтеся, що чергова переоцінка (читай — підвищення цін) не за горами. Треба ж якось утримувати армію чиновників, яка, за свідченням компетентних органів, зросла за роки незалежності втричі. І знову виловлять кілька десятків продавців, які буцімто гріють руки в наших кишенях. Хоч гріє їх насамперед держава, щоразу обіцяючи устами правителів ще ефективніший соціальний захист незахищеним групам населення. З такими захисниками цією групою може стати практично весь народ. За винятком самих захисників.

В. БОНДАРЕНКО.

Дрібнички з житейської кринички

БУЛА ТАКА ЇЖА

— Ой! Що це так приємно пахне?.. Зроду таких пахощів не чув.

— Та то тато витрушував свою стару-перестару мисливську сумку, і звідти випала шкурка від ковбаси, яку він років з п'ять тому брав на полювання.

— Від ковбаси?..

— Еге ж, синку, була колись така їжа.

ДОБРІШІ ЗАКОНИ

— Ірино Панасівно! Коли вам краще жилося — тепер чи у давнину?

— У давнину, у давнину.

— Чого?

— Закони були добріші.

— Добріші?

— Еге ж. Скажімо, появилася у мене дитинка від молодого студентика. А що з нього візьмеш? Я й подала до суду на старого професора.

— І що?

— Платив, сердешний, платив. П'ятнадцять років платив. Платив би й більше, та раптово помер. А тепер що? Навіть від законного чоловіка моя онучка ніяк не виб'є якогось там карбованця.

ЗА МОДОЮ

— Куди це ти, Свириде, мчиш, ніби вихор?

— За модою.

— Що, що?..

— За модою, кажу. Он пішла модниця в такій коротенькій спідничці, що хто й не хоче, за нею побіжить.

КРУГОМ БІДА

— Чого у вашому господарстві такі низькі врожаї?

— Того, що мало вносимо у грунт гною.

— А чого ви мало його вносите?

— Бо скотина мало його виробляє.

— А чого вона мало його виробляє?

— Бо нічого їй їсти.

— А чого нічого їй їсти?

— Бо у нашому господарстві низькі врожаї.

Віктор ЛАГОЗА.

Теми малюнків цього номера придумали А. Васяненко, О. Монастирський, В. Солонько, Л. Тепляшников, В. Чмирьов.

Мал. В. СОЛОНЬКА

— А де ж пляшка, придурку?!
— Спробуйте «Баунті» — райська насолода.

Мал. С. ФЕДЬКА

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

Відсканував і опрацював
Олег Леськів
http://perec-ua.livejornal.com

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

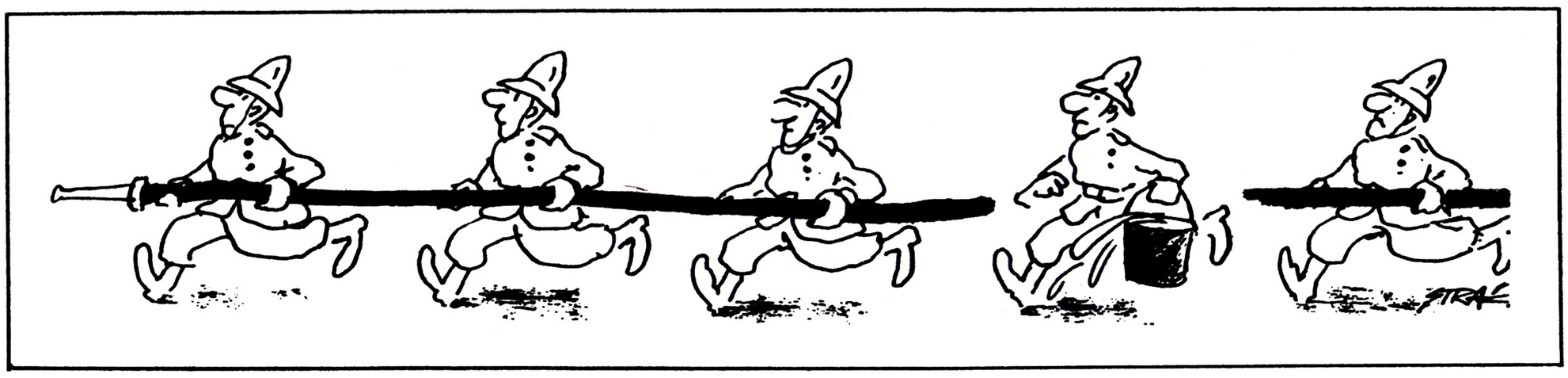

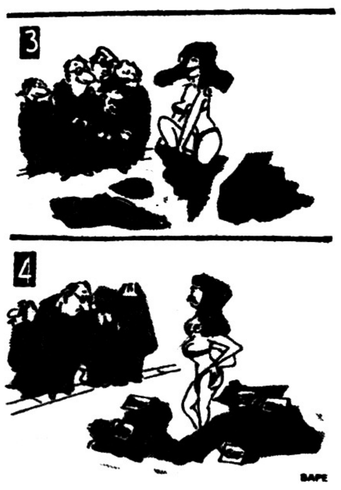

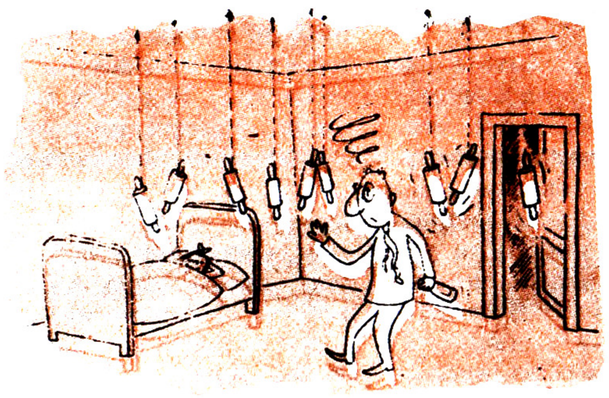

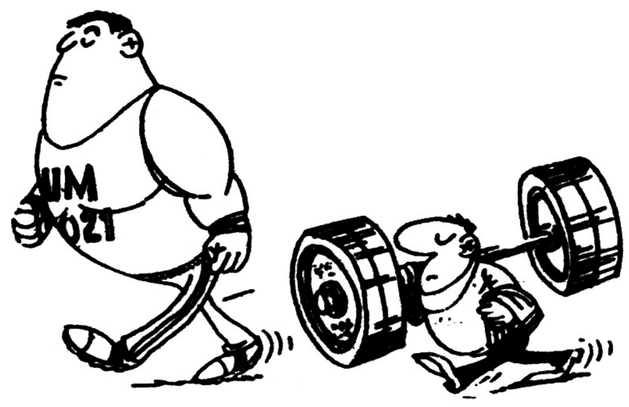

ФРАШКИ

Тадеуш ПОЛЯНОВСЬКИЙ

МАЛЕНЬКА, АЛЕ НЕАБИЯКА ЗБРОЯ

Фрашка — зброя. В тім моя віра.
Фрашкою звалиш великого звіра.

Стефан ГЖЕСЬЛЯК

ДВІ ВЛАСТИВОСТІ ГОРІЛКИ

Має горілка звичку шалену:
Цілиться в голову, б'е — по кишені.

НАД КОРЕКТУРОЮ

— За таку ось коректуру
Я б з роботи виганяв!
Наш коректор тут не винен,
Він над текстом задрімав!

Казімеж НОВАК

ПРИЧИНА

Двотомник видав без труда
І читачам дарує.
Чому двотомник? — Бо біда
У парі лиш мандрує!

Станіслав ШИДЛОВСЬКИЙ

ЛІРИКА

У техніці нечуваний прогрес!
Та сльози набіжать мені на очі,
Коли на штучний Місяць штучний пес
Завиє незабаром серед ночі.

ОЦЕ ТАК!

Написав якось я панегірик,
А мені сказали: «От — сатирик!»

Ян ШТАУДИНГЕР

МІРА ЧАСУ

Навальний часу плин хто б оце помітив,
Якби не дзеркало, якби не діти?

Анджей ДОЛЕНГОВСЬКИЙ

ЕПІТАФІЯ ОДНОГО ПОЕТА

Скажи, перехожий, братам по перу,
Вітчизні, дружині й рідні,
Як заблукав я в словеснім бору
Й згодом загруз у багні.

Ришард МАРЕК

ВИСТАВА

З місць піднялися гуртом глядачі
І скандували: «Пар-та-чі!»
Будуть сміятися й кпинити кури,
Ця ж бо вистава — вершина халтури.
Критики теж говорили, що слабо,
Публіка все не вгавала: «Нахаби!»
Тільки в директорській ложі розкішній
Авторам дійства чомусь було смішно...

Влодзімеш СЛОБОДНІК

БЛОХА НА СЛОНІ

Блоха сиділа на слоні:
— Позаздрить кожен звір мені.
Я констатую достеменно —
Нема істоти вищої за мене.

Тадеуш ФАНГРАТ

ЗАКЛИК КЕРУЮЧОГО ЗБОРАМИ

— Ви мусите дати недолікам бій!.. —
А погляд говорить: «Тільки посмій!»

Ян ЧАРНИЙ

«ПАТРІОТИ»

Хліб-сіль —
Для мас,
Автомобіль —
Для нас.

Вітольд ЛЕНДЗІОН

ПРОТИРІЧЧЯ

Сміх, як нам відомо, здоров'я запорука.
Тільки жертва сміху... втіка й дверима стука!

ВІТЕР ІСТОРІЇ

Про вітер історії легенда не нова:
Як злетів капелюх, то летить й голова.

Ян ПУІЕТ

ЛЮБОВ ДО ПОЕТА

«Люблю його» — він клявся перед нами
Й довів свою пошану цими днями:
Під віршем того шановного поета
Сам підписавсь. І так дала газета.

Аджей ДОЛЕНГОВСЬКИЙ

ДАЛЕКЕ І БЛИЗЬКЕ

Мета, здається, за рікою,
Та немає мосту під рукою.

ГОЛОС НА ДИСКУСІЇ

Підніжний корм годиться
Не тільки для ослиці.

ІСТОРІЯ УЧИТЬ

Кожна муза
Шукає свого туза.

РЕФОРМАТОР

Сперечалися якось ми аж до ночі:
Що ж нового він в поезію несе?
Торба рим! Так. Чоловічі й жіночі.
Ну, а ще? Та все, здається, все...

НЕДРУГУ

Справитись з тобою не кожному під силу,
Хто мав з тобою справу, той до смерті зна,
Що навіть вже ногою ставши у могилу,
Ти іншою ще можеш дати стусана.

Єжи ЄСИНОВСЬКИЙ

МОЛОДИЙ КРИТИК

З презирством критикує світ
З вершини двох десятків літ.

Влодзімеж СЦІСЛОВСЬКИЙ

МОЖЛИВОСТІ

Кохання — як шахи, як чемпіонат:
Один раз виграв, другий раз — мат.

ЧИ ПАМ'ЯТАЄШ?

Мовив Трутень до Бджоли,
Як з вулика виганяли:
— Забула вже, як ми жили,
Медовий місяць святкували?

З польської переклав
Ігор АРТЕМЧУК.

м. Київ.

Головний редактор Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:

В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, П. ГЛАЗОВИЙ, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ (головний художник), Ю. ІЩЕНКО (відповідальний секретар), Д. МОЛЯКЕВИЧ, М. ПРУДНИК, І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заступник головного редактора).

Засновники:
видавництво «Преса України» та трудовий колектив редакції «Перця».
Зареєстровано Держкомітетом по пресі України. Свідоцтво КП № 457.

ПЕРЕЦЬ № 6 (1392)

Здано до набору 30.03.94. Підписано до друку 07.04.94.
Папір газетний. Офсетний друк. Зам. 0110406. Ціна договірна.

© «Перець» 1994 р. Видається з січня 1927 року.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Телефони: приймальні 441-82-14, відділу листів та реклами 441-89-38, 441-89-15, художнього відділу 441-89-11.

Для телеграм: Київ Перець. Рукописи не повертаються.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.